

N:o 11.

Ank. till Riksd. kansli den 26 mars 1906, kl. 6 e. m.

Betänkande, i anledning af Kungl. Maj:ts propositioner med förslag till dels förordning angående en särskild stämpelafgift för försäljning af punsch, arrak och rom, dels ock ändring af gällande tullsats i vissa fall å arrak och rom.

Genom proposition, n:o 68, af den 9 mars innevarande år har Kungl. Maj:t, under åberopande af propositionen bilagdt protokoll öfver finansärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att antaga ett vid propositionen fogadt, här nedan intaget förslag till förordning angående en särskild stämpelafgift för försäljning af punsch, arrak och rom.

Därjämte har i en till Riksdagen aflåten proposition, n:o 69, af ofvannämnda dag, Kungl. Maj:t, med åberopande af nyssberörda statsrådsprotokoll, föreslagit Riksdagen att, under förutsättning af bifall till den i ofvan omförmälda förslag införda bestämmelse om förhöjning af den nu stadgade stämpelafgiften för försäljning af punsch, besluta,

Bih. till Riksd. Prot. 1906. 5 Saml. 1 Afd. 11 Häft. (N:o 11).

1

dels att de i gällande tulltaxa förekommande bestämmelser angående brännvin och sprit skola erhålla följande förändrade lydelse:

	Kvantitet för tull- beräkningen.	Tullsats.		
		kronor	öre	
<i>Brännvin och Sprit:</i>				
på fat, större eller mindre:				
68.	af säd, potatis eller andra jordfrukter ...	{ 1 liter af 50 procents alkohol- halt vid + 15° C.	1	—
69.	af ris (arrak).....	dito	1	—
70.	af socker (rom)	dito	1	—
71.	af vindrufvor (konjak).....	dito	1	—
72.	andra slag	dito	1	—
73.	på andra kärl: alla slag	{ 1 liter utan afseende på alkoholhalten	1	85
<p><i>Anm. 1.</i> Vid förtullning af brännvin och sprit i kolli, innehållande mindre än 250 liter, enligt de här ofvan för tullberäkning bestämda grunder, skall tullafgiften förhöjas, om varan är beredd af ris (arrak) eller af socker (rom), med 1 krona 5 öre per liter, men eljest med 15 öre per liter.</p> <p><i>Anm. 2.</i> Brännvin och sprit af annan alkoholhalt än den här ofvan angifna reduceras till normalstyrka, eller 50 procent, på sätt därom är särskildt föreskrifvet.</p> <p><i>Anm. 3.</i> Finnes varan vara försatt med socker eller annat främmande ämne, hvarigenom alkoholhalten angifves oriktigt å profvaren, erlägges tull såsom för Likör.</p>				

dels ock att den sålunda förändrade lydelsen af nyssnämnda bestämmelser skall träda i kraft från och med dag, som Kungl. Maj:t bestämmer.

Vid införande här nedan af det utaf Kungl. Maj:t framlagda författningsförslaget har, för vinnande af öfverskådlighet, ansetts lämpligt att jämsides upptaga nu gällande förordning angående en särskild stämpelafgift för försäljning af punsch:

(Gällande förordning.)

Kungl. Maj:s Nådiga Förordning
angående en särskild stämpelafgift
för försäljning af punsch;
gifven Stockholms slott den 19 maj 1905.

Vi OSCAR, med Guds nåde, Sveriges, Norges, Götes och Vendes Konung, göra veterligt: att sedan Vi till Riksdagen afgifvit förslag till förordning angående en särskild stämpelafgift för punsch samt Riksdagen i skrifvelse den 12 innevarande maj anmält, att hvad Vi sålunda föreslagit blifvit af Riksdagen med viss ändring bifallet, hafve Vi funnit godt att, i öfverensstämmelse med Riksdagens beslut, i nåder stadga som följer:

1 §.

För punsch, som säljes till förtäring på stället, så ock för punsch, som eljest inom riket säljes till annan än den, som innehar rättighet till detaljhandel med brännvin, skall, i den ordning nedan sägs, erläggas en särskild afgift, beräknad efter sextio öre för hvarje liter.

För punsch, som ur riket utföres, erlägges icke stämpelafgift.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

Förslag
till Förordning angående en särskild stämpelafgift för försäljning af punsch, arrak och rom.

Med upphäfvande af förordningen den 19 maj 1905 angående en särskild stämpelafgift för punsch, förordnas som följer:

1 §.

1. För punsch, som säljes till förtäring på stället, så ock för punsch, som eljest inom riket säljes till annan än den, som innehar rättighet till minuthandel med eller utskänkning af brännvin, skall, i den ordning nedan sägs, erläggas en särskild afgift, beräknad efter nittio öre för hvarje liter.

2. Enahanda afgift skall erläggas för arrak eller rom, som inom riket, annorledes än till förtäring på stället, säljes i mindre myckenhet än tvåhundrafemtio liter till annan än

(Gällande förordning.)

2 §.

Punsch, som i 1 § afses, må icke säljas annat än i slutet kärl; och må vid försäljning icke användas andra kärl än

dels *buteljer* om en sjättedels, en tredjedels, en half, två tredjedels eller en liters rymd,

dels *krus* eller s. k. *damejeanner* om tre, fem eller tio liters rymd och

dels *ankare* och *fat* om tio, tjugu, fyrtio eller femtio liters rymd.

Vid bestämmande af kärlets rymd må afseende ej fästas därvid, att rymden öfver- eller understiger måttet

för *butelj* om en sjättedels, en tredjedels eller en half liter med intill två centiliter,

för *butelj* om två tredjedels eller en liter med intill fem centiliter,

för *krus* eller *damejeanner* med intill tio centiliter och

för *ankare* eller *fat* med bråkdel af en liter.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

2 §.

den, som innehar rättighet till minuthandel med eller utskänkning af brännvin.

3. För punsch, arrak eller rom, som ur riket utföres, skall nu stadgad afgift ej utgöras.

Punsch, arrak eller rom, därför jämlikt 1 § afgift skall utgå, må icke säljas annat än i slutet kärl; och må vid försäljningen icke användas andra kärl än

dels *buteljer* om en sjättedels, en tredjedels, en half, två tredjedels eller en liters rymd,

dels *krus* eller s. k. *damejeanner* om tre, fem eller tio liters rymd och

dels *ankare* och *fat* om tio, tjugu, fyrtio eller femtio liters rymd.

Vid bestämmande af kärlets rymd må afseende ej fästas därvid, att rymden öfver- eller understiger måttet,

för *butelj* om en sjättedels, en tredjedels eller en half liter med intill två centiliter,

för *butelj* om två tredjedels eller en liter med intill fem centiliter,

för *krus* eller *damejeanner* med intill tio centiliter och

för *ankare* eller *fat* med bråkdel af en liter.

(Gällande förordning.)

(Kungl. Maj:ts förslag.)

3 §.

1 mom. Hvarje kärl, innehållande punsch, för hvilken enligt 1 § afgift bör erläggas, skall, då varan utlämnas, vara försedt med beläggingsstämpel (punschstämpel) å det belopp, som efter kärlets rymd svarar mot den i nämnda § angifna afgift.

2 mom. Vid försäljning till förtäring på stället må kärlet ej öppnas eller den därå anbringade stämpel rubbas, förrän kärlet blifvit till köparen öfverlämnadt.

4 §.

Punschstämplar skola vara att tillgå af följande slag, nämligen

a) för buteljer, krus och damejeanner afsedda enkla stämplor å 10, 20, 30, 40 och 60 öre samt 1,80, 3 och 6 kronor,

b) för ankare och fat afsedda dubbelstämplor å 6, 12, 24 och 30 kronor; skolande de bägge delar, hvaraf hvarje dubbelstämpel består, hafva sins emellan olika bredd och vara märkta med ett och samma ordningsnummer.

5 §.

1 mom. Punschstämpel skall fästas

3 §.

1. Hvarje kärl, innehållande punsch, arrak eller rom, för hvilken enligt 1 § afgift bör erläggas, skall, då varan utlämnas, vara försedt med beläggingsstämpel (punschstämpel) å det belopp, som efter kärlets rymd svarar mot den i nämnda § angifna afgift.

2. Vid försäljning af punsch till förtäring på stället må kärlet ej öppnas eller den därå anbringade stämpel rubbas, förrän kärlet blifvit till köparen öfverlämnadt.

4 §.

Punschstämplar skola vara att tillgå af följande slag, nämligen

a) för buteljer, krus och damejeanner afsedda enkla stämplor å 15, 30, 45, 60 och 90 öre samt 2,70, 4,50 och 9 kronor;

b) för ankare och fat afsedda dubbelstämplor å 9, 18, 36 och 45 kronor; skolande de bägge delar, hvaraf hvarje dubbelstämpel består, hafva sins emellan olika bredd och vara märkta med ett och samma ordningsnummer.

5 §.

1. Punschstämpel skall fästas

(Gällande förordning.)

tas å kärlet med hela den limmade sidan.

På butelj, krus och damejeanne skall stämpel så anbringas, att den å stämpelns midt befintliga valörbeteckningen kommer midt öfver korken, och flikarna nedvikas efter kärlets hals.

På ankare och fat skall den bredare stämpeldelen anbringas öfver sprundet, den smalare öfver tapphållet, och detta så, att den bredare stämpeldelens valörbeteckning kommer midt öfver sprundet och den smalares midt öfver tapphållet, samt att flikarna å bägge stämpeldelarna sträckas rätt ut åt sidorna. Stämpeldelar med olika ordningsnummer få icke fästas på ett och samma kärl.

2 mom. Om kärl, som enligt denna förordning skall vara belagdt med punschstämpel, förses med kapsyl, plåt eller annan skyddsanordning öfver stämpeln, skall i det sålunda anbringade skyddsämnet finnas ett cirkelrundt hål, så stort och afpassadt, att inom dess omkrets stämpelns valörbeteckning kan framträda, och må skyddsanordningen ej sträcka sig så långt öfver stämpelns öfriga delar, att å de enkla stämplarna de å flikarna befintliga vapen eller å dubbelstämplarna ordningsnumren skylas.

3 mom. Ansvarigheten för iakt-

(Kungl. Maj:ts förslag.)

å kärlet med hela den limmade sidan.

På butelj, krus och damejeanne skall stämpel så anbringas, att den å stämpelns midt befintliga valörbeteckningen kommer midt öfver korken, och flikarna nedvikas efter kärlets hals.

På ankare och fat skall den bredare stämpeldelen anbringas öfver sprundet, den smalare öfver tapphållet, och detta så, att den bredare stämpeldelens valörbeteckning kommer midt öfver sprundet och den smalares midt öfver tapphållet, samt att flikarna å bägge stämpeldelarna sträckas rätt ut åt sidorna. Stämpeldelar med olika ordningsnummer få icke fästas på ett och samma kärl.

2. Punschstämpel skall, till skydd för densamma, täckas, på butelj, krus och damejeanne med en kapsyl af stanniol samt på ankare och fat med en plåt af lämplig metall. I såväl kapsyl som plåt skall finnas ett cirkelrundt hål, så stort och afpassadt, att inom dess omkrets stämpelns valörbeteckning kan framträda, och må kapsylen eller plåten ej sträcka sig så långt öfver stämpelns öfriga delar, att å de enkla stämplarna de å flikarna befintliga vapen eller å dubbelstämplarna ordningsnumren skylas.

3. Ansvarigheten för iaktta-

(Gällande förordning.)

(Kungl. Maj:ts förslag.)

tagande af föreskrifterna i denna § åligger den, som försäljer punsch under sådana omständigheter, att kärlet, hvori punschen inneslutes, skall vara åsatt stämpel.

gandet af föreskrifterna i denna § åligger den, som försäljer punsch, arrak eller rom under sådana omständigheter, att kärlet, hvori varan inneslutes, skall vara åsatt stämpel.

6 §.

Statskontoret skall i Stockholm genom därtill antagna försäljningsmän och i länen genom Konungens befallningshafvande låta tillhandahålla punschstämplar; åliggande Konungens befallningshafvande att för stämplarnas tillhandahållande förordna försäljningsmän för hvarje stad äfvensom, till erforderligt antal, för landet.

Den myndighet, som försäljningsman förordnat, äger, när så skäligt pröfvas, honom entlediga. Däröfver må klagan ej föras.

7 §.

Försäljningsman vare skyldig att för sin uppbörd ställa behörigen godkänd borgen eller ock nedsätta obligationer i enlighet med därom gällande föreskrifter; ägande försäljningsman att efter rekvisition hos den myndighet, som honom förordnat, få stämplars sig tillställda inom det belopp, för hvilket säkerhet sålunda blifvit ställd.

6 §.

Statskontoret skall i Stockholm genom därtill antagna försäljningsmän och i länen genom Konungens befallningshafvande låta tillhandahålla punschstämplar; åliggande Konungens befallningshafvande att för stämplarnas tillhandahållande förordna försäljningsmän för hvarje stad äfvensom, till erforderligt antal, för landet.

Den myndighet, som förordnat försäljningsman, äger, när så skäligt pröfvas, entlediga honom. Däröfver må klagan ej föras.

7 §.

Försäljningsman vare skyldig att för sin uppbörd ställa behörigen godkänd borgen eller ock nedsätta obligationer i enlighet med därom gällande föreskrifter; ägande försäljningsman att efter rekvisition hos den myndighet, som förordnat honom, få stämplars sig tillställda inom det belopp, för hvilket säkerhet sålunda blifvit ställd.

(Gällande förordning.)

För stad förordnad försäljningsman åligger att hafva den till försäljningen afsedda lägenhet för allmänheten tillgänglig hvarje söckendag å tid, som bestämmes af den myndighet, som försäljningsmannen förordnat.

8 §.

Beträffande uppbörd och redovisning för punschstämplar skall i tillämpliga delar iakttagas hvad som finnes föreskrifvet i förordningen angående stämpelafgiften, dock att försäljningsman i redovisning för punschstämplar icke äger att såsom ersättning för besvär och kostnader räkna sig till godo mer än en procent af det belopp, för hvilket punschstämplar under året försålt.

9 §.

Har, sedan punschstämpel anbragts å kärl på sätt i 5 § sägs, kärlet blifvit förstördt eller skadadt, så att varan gått förlorad eller undergått sådan förändring, att den icke kan till försäljning användas, eller har af annan orsak varan förstörts eller förändrats såsom nu är sagdt, då må, därest med intyg, i stad af borgmästare, polismästare, notarius publicus eller stadsfiskal och å lan-

(Kungl. Maj:ts förslag.)

För stad förordnad försäljningsman åligger att hafva den till försäljningen afsedda lägenhet för allmänheten tillgänglig hvarje söckendag å tid, som bestämmes af den myndighet, som förordnats försäljningsmannen.

8 §.

Beträffande uppbörd och redovisning för punschstämplar skall i tillämpliga delar iakttagas hvad som finnes föreskrifvet i förordningen angående stämpelafgiften, dock att försäljningsman i redovisning för punschstämplar icke äger att såsom ersättning för besvär och kostnader räkna sig till godo mer än en procent af det belopp, för hvilket punschstämplar under året försålt.

9 §.

Har, sedan punschstämpel anbragts å kärl på sätt i 5 § sägs, kärlet blifvit förstördt eller skadadt, så att varan gått förlorad eller undergått sådan förändring, att den icke kan till försäljning användas, eller har af annan orsak varan förstörts eller förändrats såsom nu är sagdt, då må, därest med intyg, i stad af borgmästare, polismästare, notarius publicus eller stadsfiskal och å lan-

(Gällande förordning.)

(Kungl. Maj:ts förslag.)

det af kronofogde eller länsman, styrkes, ej mindre att nu nämndt förhållande inträffat, än ock att be- tryggande åtgärd vidtagits till för- hindrande af stämpelns vidare an- vändning för sitt ändamål, statskon- toret eller i landsorten Konungens befallningshafvande på ansökning medgifva restitution af stämpelaf- giften.

det af kronofogde eller länsman, styrkes, ej mindre att nu nämndt förhållande inträffat, än ock att be- tryggande åtgärd vidtagits till för- hindrande af stämpelns vidare an- vändning för sitt ändamål, statskon- toret eller i landsorten Konungens befallningshafvande på ansökning medgifva restitution af stämpelafgif- ten.

10 §.

10 §.

1 mom. Förbrytelse mot 3 § 1 mom. straffes med böter från och med 100 kronor till och med 500 kronor eller, där särskildt förmild- rande omständigheter föreligga, med böter från och med 10 kronor till och med 100 kronor; och vare den skyldige tillika pliktig erlægga afgift enligt 1 § för den försålda pun- schen.

1. Förbrytelse mot 3 § 1 mom. straffes med böter från och med 100 kronor till och med 500 kronor eller, där synnerligen förmildrande omstän- digheter förekomma, med böter från och med 10 kronor till och med 100 kronor; och vare den skyldige tillika pliktig erlægga afgift enligt 1 § för det försålda.

2 mom. Öfverträdelse af bestäm- melserna i 2 §, i 3 § 2 mom. eller i 5 § 1 och 2 mom. straffes med böter från och med 5 kronor till och med 100 kronor; dock att, där- est genom öfverträdelsen afgift en- ligt 1 § undandragits statsverket, öfverträdelsen varde ansedd efter hvad i 1 mom. är stadgad.

2. Öfverträdelse af bestämmel- serna i 2 §, 3 § 2 mom. eller 5 § 1 eller 2 mom. straffes med böter från och med 5 kronor till och med 100 kronor; dock att, därest genom öf- verträdelsen stämpelavgift undandra- gits statsverket, öfverträdelsen skall anses efter hvad i 1 mom. af denna § är stadgad.

3 mom. Husbonde ansvarar för förbrytelse, som med hans vetskap mot denna förordning begås af hans hustru, husfolk eller i hans arbete

3. Husbonde ansvarar för för- brytelse, som, med hans vetskap, mot denna förordning begås af hans hustru, husfolk eller i hans arbete

(Gällande förordning.)

antagen person, likasom vore förbrytelsen af husbonden själf gjord.

4 mom. Af böter, som enligt denna förordning ådömas, tillfaller hälften åklagaren och hälften kronan. Finnes särskild angifvare, tage han hälften af åklagarens andel.

5 mom. Vid bristande tillgång förvandlas böterna enligt allmän strafflag.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1906.

(Kunigl. Maj:ts förslag.)

antagen person, likasom vore förbrytelsen af husbonden själf gjord.

4. Af böter, som enligt denna förordning ådömas, tillfaller hälften åklagaren och hälften kronan. Finnes särskild angifvare, tage han hälften af åklagarens andel.

5. Vid bristande tillgång förvandlas böterna enligt allmän strafflag.

Öfvergångsstadganden.

Denna förordning träder i kraft från och med den dag, som Konungen bestämmer; dock att hvad i 5 § 2 mom. är föreskrifvet ej må träda i tillämpning förr än den 1 januari 1907, intill hvilken tid 5 § 2 mom. i förordningen den 19 maj 1905 angående en särskild stämpelafgift för försäljning af punsch fortfarande skall gälla.

Obegagnad punschstämpel af slag, som, efter det denna förordning trädte i kraft, ej vidare för sitt ändamål kommer till användning, må lämnas i likvid vid inköp af nya punschstämplar.

Har vid den tid, då denna förordning träder i kraft, å kärl, innehållande punsch, redan anbragts punschstämpel till lägre belopp än

*(Gällande förordning.)**(Kungl. Maj:ts förslag.)*

det, hvarmed stämpelafgift enligt föreskrifterna i denna förordning skall vid försäljning af punschen erläggas, skall, innan kärlet till köpare utlämnas, detta fördes med ytterligare punschstämpel eller punschstämplar till sådant belopp, att kärlet blir stämpelbelagdt i enlighet med hvad i denna förordning är stadgadt; skolande för sådant ändamål enkla punschstämplar å 5 öre vara att hos vederbörande försäljningsmän tillgå; och må för samma ändamål obegagnad punschstämpel af annan valör än i 4 § finnes omförmäld användas, äfvensom, i händelse för behörig stämpelbeläggning af ankare eller fat erfordras tilläggsstämpel å 3 kronor, därtill brukas enkel punschstämpel, hvilken i sådant fall skall anbringas öfver sprundet.

Åsättande af tilläggsstämpel, hvarom här är fråga, skall ske på sådant sätt, att valörbeteckningen å stämpel, som förut å kärlet finnes anbragt, ej döljes.

Till stöd för här ifrågavarande förslag har chefen för finansdepartementet, enligt ofvan åberopade statsrådsprotokoll, anfört följande:

»Enligt den till innevarande års Riksdag aflåtna nådiga propositionen angående statsverkets tillstånd och behof beräknades punschskatten för år 1907 till 1,800,000 kronor under förutsättning, att den skattefot, hvarmed skatten nu utgår, höjdes med 50 procent, eller från 60 öre till 90

öre för hvarje liter. I anslutning härtill anhåller jag nu att få framlägga förslag till förändrade bestämmelser i ämnet.

I sammanhang med en förhöjning af punschskatten till angifvet belopp torde äfven böra vidtagas vissa andra åtgärder, om hvilka jag först torde få yttra några ord.

Redan nu lär det icke så sällan förekomma, att den enskilde till undvikande af punschskatten förskaffar sig sitt behof af punsch medelst hembrygd. Hittills torde detta visserligen icke förekomma i sådan utsträckning, att statens intresse däraf i någon mera afsevärd mån beröres. Men vidtages nu en förhöjning af skatten med 50 procent, ligger det nära för handen att antaga, att hembrygd af punsch varder mera allmän än hittills, samt att i följd däraf den ökning i statens inkomster, som med skatteförhöjningen afses, varder icke så litet mindre än man eljest kunnat påräkna. De ämnen, hvaraf punsch i allmänhet beredes, äro, förutom socker och vatten, hufvudsakligen arrak och rom. För att tillförsäkra staten den påräknade inkomsten af punschskatten synes det därför vara nödigt att införa en särskild beskattning äfven å arrak och rom.

Då dessa artiklar icke äro föremål för tillverkning inom landet utan införas från utrikes ort, måste, om en dylik beskattning skall fylla sitt ändamål, densamma ordnas så, att skatten träffar icke blott den arrak och rom, som är föremål för försäljning inom landet, utan äfven den, som införes från utrikes ort. Å andra sidan måste man vid införande af en sådan beskattning, såvidt möjligt, söka tillse, att den arrak och rom, som användes för den egentliga, fabriksmässiga punsch tillverkningen, icke drabbas af den ifrågavarande särskilda beskattningen. Eljest skulle nämligen den däraf tillverkade punschen, hvilken såsom färdig vara är underkastad särskild beskattning vid försäljning, blifva dubbelt beskattad och det syfte, man genom den särskilda skatten å arrak och rom velat vinna — eller förekommande af en mera utsträckt användning af punsch tillverkning genom hembrygd — förfelas.

Med hänsyn härtill och då de, som bedrifva punsch tillverkning fabriksmässigt, måste antagas i regel förskaffa sig härför erforderligt förråd af arrak eller rom genom inköp däraf i jämförelsevis större partier, synes den nya skatten å arrak och rom böra ifrågakomma endast då sådan vara införes från utrikes ort i kolli om viss mindre rymd eller i sådan mindre myckenhet inom landet försäljes. Därjämte torde äfven den inskränkning böra göras, att sådan försäljning af arrak och rom, som sker till förtäring

på stället, såsom i ifrågavarande hänseende utan betydelse, från beskattningen undantages.

I likhet med hvad som gäller om punsch, bör icke heller afgift utgå för arrak eller rom, som från riket utföres, därest sådan utförsel skulle ifrågakomma.

I enlighet med hvad jag nu anfört, synes lämpligt, att den särskilda skatten å arrak och rom får utgå vid införsel från utrikes ort af dylik vara i kolli, innehållande mindre än 250 liter, likasom ock vid försäljning — som ej sker till förtäring på stället — af arrak eller rom i mindre myckenhet än nyss sagts.

Bestämmas gränsen på detta sätt, torde man i regel med skatten träffa den arrak och rom, som användes för hembrygd af punsch, utan att under beskattningen indraga den anpart af samma varor, som förbrukas för den fabriksmässigt bedrifna punsch tillverkningen. Genom en dylik anordning undviker man äfven att onödigtvis lägga hinder i vägen för partihandel med nu ifrågavarande drycker.

Hvad angår formen för den af mig ifrågasatta beskattningen af arrak och rom, finnes det intet hinder att tillämpa stämpelbeskattningen, sådan densamma nu är ordnad i fråga om försäljning af punsch, jämväl med afseende å *försäljning* af arrak och rom. Är åter fråga om införsel af dylik vara från utrikes ort, ställer sig saken något annorlunda. Enär det svårigen kan ifrågasättas att föreskrifva, att införsel af arrak eller rom ovillkorligen skall ske å kärl, innehållande viss rymd, möter det svårighet att för dylikt fall ordna en stämpelbeskattning på ett fullt ändamålsenligt och tillfredsställande sätt. Enklare ställer det sig då att, i anslutning till de bestämmelser, som i gällande tulltaxa redan finnas meddelade angående viss tullförhöjning vid förtullning af brännvin och sprit, då dessa artiklar införas i mindre kolli, höja den nu stadgade tullsatsen för arrak och rom, då sådan vara på nyssnämnda sätt från utrikes ort införes, med samma belopp, hvarmed stämpelafgiften vid försäljning däraf inom landet bestämmas att utgå.

För tillverkning af en liter punsch beräknas i allmänhet åtgå omkring en half liter arrak eller rom. Under förutsättning att punschskatten sättes till 90 öre för liter, skulle man därför, om man ville helt och hållet förekomma hembrygd af punsch, nödgas bestämma den ifrågasatta stämpelafgiften för arrak och rom eller, vid införsel från utrikes ort, tullförhöjningen å dessa artiklar till 1 krona 80 öre för liter eller än mera. Så pass genomgripande åtgärder synas emellertid icke vara för nu ifråga-

varande ändamål nödvändiga. Såsom jag redan förut erinrat, torde nämligen hittills tillverkning af punsch medelst hembrygd, om än icke så sällan förekommande, likväl icke äga rum i sådan omfattning, att densamma ur statsfinansiell synpunkt är af någon större betydelse. Det synes därför vara fullt tillräckligt, om man, i sammanhang med höjningen af punschskatten, för arrak och rom stadgar en stämpelafgift — eller tullförhöjning, där denna skulle träda i stället för stämpelafgiften — så pass hög, att en öfvergång till hembrygd hos den stora allmänheten icke varder ekonomiskt förmånligare än hittills, och för detta ändamål behöfver stämpelafgiften, eller den motsvarande tullförhöjningen, å ifrågavarande varor icke sättas högre än den nu föreslagna stämpelafgiften för punsch. Härigenom vinnes, såvidt den föreslagna afgiften å arrak och rom skulle uttagas i form af stämpel, äfven den fördel, att samma slag af stämplor kunna användas såväl för punsch som för arrak och rom.

Hvad angår de föreslagna bestämmelserna om stämpelafgift för försäljning af arrak och rom, synas dessa lämpligen kunna erhålla sin plats i samma författning, som innehåller bestämmelserna om stämpelafgift för försäljning af punsch. Då under sådan förutsättning författningens rubrik bör ändras så, att däraf framgår, att författningen afser äfven arrak och rom, samt jämväl vissa andra ändringar och tillägg i författningen än de redan omförmälda i sammanhang med dessa funnits behöfliga eller önskvärda, torde förslag till en helt och hållet ny förordning i ämnet böra föreläggas Riksdagen till antagande; och har jag därför låtit inom finansdepartementet uppgöra ett sådant förslag.

De mera hufvudsakliga, förändrade bestämmelser, som påkallas af författningens tillämpning äfven å arrak och rom, äro redan omtalade.

En följd af denna utsträckning af författningens tillämplighetsområde lärer böra blifva, att nu gällande bestämmelser om användande af vissa slags kärl vid försäljning af punsch erhålla tillämpning jämväl i fråga om försäljning af arrak eller rom.

Ehuru förslaget innefattar bestämmelser om stämpelafgift äfven för sistnämnda drycker, torde likväl samtliga däri omförmälda stämplor, hvilka ju alla äro afsedda att användas för beskattning af punsch eller, där så icke är fallet, af varor, som hufvudsakligen användas för tillagning af punsch, för korthetens skull kunna innefattas under den i nu gällande förordning förekommande benämningen punschstämplor.

I det vid 1903 års riksdag framlagda förslag till förordning angående stämpelafgift för punsch fanns i 5 § 2 mom. intagen en bestämmelse, att

punschstämpel skulle till skydd för densamma täckas, på butelj, krus eller damejeanne med en kapsyl af stanniol samt på ankare och fat med en plåt af lämplig metall. Riksdagen, som emellertid ansåg den föreslagna bestämmelsen icke äga någon betydelse ur kontrollsynpunkt, uttalade därför den mening, att det visserligen borde vara försäljare af punsch tillåtet men däremot icke borde åläggas dem såsom en skyldighet att förse åsatt punschstämpel med betäckning af angifna beskaffenhet; och blef ifrågasvarande stadgande i enlighet härmed affattadt.

Erfarenheten har emellertid sedermera tydligen ådagalagt, att redan använda stämplars lätt lossna och falla af, särdeles då, såsom vid servering af punsch ofta förekommer, buteljerna förvaras på is. Fara för missbruk af redan begagnade stämplars ligger därför nära till hands.

Vid föredragning den 7 april 1905 af förslag till nu gällande förordning om stämpelavgift för försäljning af punsch fäste äfven min företrädare i ämbetet uppmärksamheten å denna fråga; och erinrade han därvid, hurusom ej mindre Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Uppsala län, med anledning af en utaf polismyndigheten i Uppsala gjord anmälan, att, enligt hvad erfarenheten utvisat, fara för missbruk i berörda hänseende i ganska stor utsträckning förefunnes, gjort framställning om ändring af förordningen i syfte att förekomma detta, än äfven att statskontoret, hvars yttrande däröfver inforrats, i underdånigt utlåtande den 12 april 1904 såsom sin mening framhållit, att, enligt hvad af den gjorda anmälan framginge, det vore att befara, att, därest åtgärd i berörda syfte ej vidtoges, missbruket af punschstämplars användning möjligen skulle kunna blifva af sådan omfattning, att statsverket däraf tillskyndades afsevärd förlust, och med anledning däraf ifrågasatt, huruvida icke 5 § 2 mom. i förordningen borde ändras till hufvudsaklig öfverensstämmelse med hvad i 1903 års nådiga proposition i ämnet föreslagits, och sålunda ovillkorlig föreskrift meddelas därom, att å punschstämpel, fästad å kärl, hvarom i förordningen vore fråga, skulle anbringas sådan betäckning, hvarom nyss nämnts.

I anslutning härtill framhöll ock min företrädare behöfligheten af ett stadgande i nu angifna syfte. Då det emellertid blifvit upplyst, att patent utverkats å kapsyler af det slag, som för ändamålet skulle användas, samt att väckt rättegång om patentets giltighet ännu icke blifvit slutligen afgjord, ansåg han emellertid frågan om införande af ett dylikt stadgande i förordningen böra tills vidare anstå.

Enligt hvad jag inhämtat, har nämnda rättegång numera blifvit ge-

nom Svea hofrätts dom den 15 december 1905, hvilken vunnit laga kraft, afgjord på det sätt, att patentet ogillats.

Sedan det hinder, som det utverkade patentet förut utgjort för meddelande af ett stadgande af förberörda innehåll, sålunda numera blifvit undanröjdt, har jag, då äfven enligt min mening en dylik bestämmelse är till förekommande af missbruk väl behöflig, låtit i förslaget införa ett stadgande af enahanda innehåll som det i 1903 års förslag i förevarande hänseende upptagna, och torde detta stadgande böra gälla äfven arrak och rom.

Förutom de af mig redan omförmälda, hafva äfven en del andra ändringar i nu gällande förordning vidtagits, hvilka dock endast äro af redaktionell natur.

Det är gifvetvis önskvärdt, att den nya förordningen må träda i kraft så snart som möjligt efter dess antagande. Då emellertid någon tid kräfvades för vidtagande af nödiga förberedande åtgärder i och för de nya bestämmelsernas tillämpning, synes det vara lämpligt, att det öfverlämnas åt Kungl. Maj:t att bestämma dagen, när ikraftträdandet skall ske och i sammanhang därmed nu gällande förordning angående en särskild stämpelafgift för försäljning af punsch upphävas.

Enär tillverkningen af kapsyler är beroende af enskildt initiativ och de, som innehafva minuthandels- eller utskänkningsrätt, böra erhålla råderum att under en någorlunda rymligt tillmätt tidsperiod förskaffa sig erforderligt förråd af kapsyler, har dock tillämpningen af den föreslagna nya bestämmelsen om skyldighet att vid försäljning af ifrågavarande drycker förse de kärl, hvori desamma förvaras, med kapsyl eller annan skyddsanordning ansetts böra anstå till viss på förhand bestämd tid, hvilken föreslagits till den 1 januari 1907.

Med afseende å öfvergången till de nya bestämmelserna erfordras äfven vissa andra bestämmelser.

I följd af punschskattens förhöjning måste flertalet punschstämplar erhålla andra valörer än de nuvarande. Med hänsyn härtill och då de stämplars af sistnämnda slag, som redan försåts, men ännu icke begagnats, efter den nya förordningens ikraftträdande endast i undantagsfall, om hvilka jag strax får tillfälle att nämna, för sitt ändamål kunna komma till användning, torde det böra medgifvas innehafvare af redan inköpta, men obegagnade sådana stämplars att vid inköp af nya stämplars hos vederbörande försäljningsmän få lämna de äldre stämplarna i likvid. Rätt att få dessa inlösta i pänningar synes däremot icke böra medgifvas, då detta

skulle vålla åtskillig olägenhet med afseende å redovisningen och uppörden af stämpelmedlen.

Det kan med säkerhet antagas komma att inträffa, att många återförsäljare af punsch vid skatteförhöjningens inträdande innehafva punsch på kärl, som redan förut blifvit stämpelbelagda i enlighet med bestämmelserna i den nu gällande förordningen om stämpelafgift för punsch, och därför böra, innan de till köpare utlämnas, förses med stämpel till högre belopp. Att mot andra utbyta redan påsatta stämplor möter stora svårigheter, enär stämpeln lätt skadas vid löstagandet och en dylik åtgärd måste verkställas under kontroll eller åtminstone i vittnens närvaro, om försök till underslef skola undvikas. Den enda lämpliga utvägen torde därför vara att föreskrifva, att ifrågavarande kärl skola förses med ytterligare stämpel eller stämplor till sådant belopp, att stämpelbeläggningsöfverensstämmer med de nya föreskrifterna. För sådant ändamål synas nu befintliga, obegagnade stämplor af sådana valörer, som erfordras för komplettering af den redan verkställda stämpelbeläggningsöfverensstämmer, böra få användas.

Förutom nu föreskrifna valörer kan emellertid för detta ändamål, vid stämpelbeläggning af buteljar om $\frac{1}{6}$ liter, komma att erfordras en stämpel å 5 öre. Till undvikande af kostnaden för tillverkning af en särskild, ny stämpel allenast för nyssberörda, mera tillfälliga ändamål, har jag tänkt mig, att den anordning skulle kunna träffas, att redan nu befintliga stämplor af högre valör genom statskontorets försorg omstämplas till 5 öres valör.

Undantagsvis kan för stämpelbeläggning af fat och ankare enligt de nya bestämmelserna under öfvergången komma att behövas en tilläggsstämpel å 3 kronor. Då nu icke finnas dubbla beläggningsstämplor till detta belopp men däremot enkla, torde medgifvande böra lämnas att i dessa fall använda enkla stämplor till nämnda valör.

I fråga om sättet för anbringande af tilläggsstämpel synes det böra föreskrifvas, att valörbeteckningen å redan förut anbragt stämpel ej må döljas.

Nu omförmälda, af öfvergången till den förändrade beskattningen påkallade bestämmelser torde lämpligen böra i författningen inrymmas såsom öfvergångsstadganden. Dock torde föreskrifterna angående omstämpling af förut befintliga stämplor icke behövas i författningen intagas.

Nu gällande bestämmelser angående förtullning af arrak och rom återfinnas i gällande tulltaxa under rubrikerna n:is 68—73, *brännvin* och *sprit*; och utgör enligt samma bestämmelser tullafgiften för först-

nämnda varor, likasom för brännvin och sprit i allmänhet, 1 krona för hvarje liter af 50 procents alkoholhalt vid + 15° Celsius, ifall varan införes på fat, och, om den införes på andra kärl, 1 krona 85 öre för hvarje liter, utan afseende på alkoholhalten. Sker införseln i kolli, innehållande mindre än 250 liter, skall, jämlikt en under nyssnämnda rubriker i tulltaxan införd anmärkning, vid förtullning af varan enligt nyssnämnda för tullberäkningen bestämda grunder tullafgiften förhöjas med 15 öre pr liter och således utgå, vid införsel på fat, med 1 krona 15 öre och, vid införsel på andra kärl, med 2 kronor för hvarje liter.

För nu ifrågakvarande ändamål skulle således endast behöfva vidtagas den ändring i den i nyssberörda anmärkning meddelade bestämmelse, att den för där afsedda fall stadgade tullförhöjning bestämmes till 1 krona 5 öre i fråga om arrak och rom.

Sistnämnda bestämmelse torde böra träda i kraft samtidigt med den nya förordningen angående stämpelafgift för punsch, arrak och rom.»

Utskottet har ansett sig till en början böra meddela de i nedanstående tabell sammanförda uppgifter, hvilka afse dels införseln till riket under åren 1900—1905 af arrak och rom, dels ock mängden och värdet af den under åren 1900—1904 inom riket tillverkade punsch med angifvande tillika af medelvärdet för liter af sistnämnda vara. Ifrågakvarande siffror grunda sig på uppgifter från den officiella statistiken samt upplysningar från vederbörande ämbetsverk.

År.	Införsel.		Tillverkning.		
	Arrak.	Rom.	Punsch.		
	Kvantitet. Liter à 50 %.	Kvantitet. Liter à 50 %.	Kvantitet. Liter.	Värde. Kr.	Medelvärde för liter. Kr.
1900	951,037	27,501	3,198,034	3,953,039	1: 24
1901	927,670	26,465	3,220,381	3,931,658	1: 22
1902	1,005,637	20,971	3,336,089	4,048,935	1: 21
1903	1,320,553	25,871	3,988,380	5,182,947	1: 30
1904	606,358	11,148	2,524,130	3,470,910	1: 38
1905	732,000	11,000	—	—	—

Bland de utvägar, som borde anlitas för att täcka de särskildt i följd af försvarets ombildning väsentligt stegrade statsutgifterna, framhöll 1901 års Riksdag införande af accis å punsch. Äfven 1902 års Riksdag fäste uppmärksamheten å frågan om en särskild punschskatt och anhöll, att Kungl. Maj:t täcktes låta utreda, huruvida och i hvad mån en särskild afgift för punsch och, om så ansåges lämpligt, äfven för andra därmed jämförliga alkoholhaltiga drycker skulle kunna stadgas, samt till Riksdagen inkomma med det förslag, hvartill utredningen kunde gifva anledning.

I enlighet med Kungl. Maj:ts bemyndigande uppdrog chefen för finansdepartementet sedermera åt särskilde sakkunnige att inom finansdepartementet deltaga i beredningen af omförmälda fråga; och afgåfvo dessa kommitterade den 24 november 1902 betänkande med förslag till författning i ämnet.

Kommitterade, som icke ansett sig böra föreslå någon särskild afgift för andra alkoholhaltiga drycker än punsch, hade funnit denna särskilda afgift böra utgå under form af stämpelavgift, och beträffande beloppet af densamma vore enligt kommitterades förmenande skäl att åtminstone till en början stanna vid en afgift af 30 öre för hvarje liter. Beräknadt efter det medeltal liter enligt kommitterades förslag skattepliktig punsch, som inom landet afyttrats under femårsperioden 1896—1900, eller omkring 2,600,000, skulle skatten under förutsättning af oförändrad konsumtion årligen inbringa 780,000 kronor.

Kungl. Maj:t framlade sedermera vid 1903 års riksdag ett förslag i ämnet, affattadt i hufvudsaklig öfverensstämmelse med kommitterades författningsförslag, dock med den väsentliga skillnad beträffande afgiftens belopp, att densamma ansetts böra höjas till 60 öre för hvarje liter. 1903 års Riksdags bevillningsutskott, som i princip biträdde det kungl. förslaget, ansåg sig dock böra föreslå åtskilliga ändringar i förordningen; bland annat fann utskottet i likhet med förbemälde kommitterade afgiften icke böra bestämmas till högre belopp än 30 öre för hvarje liter. Denna bevillningsutskottets uppfattning delades emellertid icke af Riksdagen, som i stället biföll Kungl. Maj:ts framställning i denna del, hvadan afgiften alltså fastställdes till 60 öre för liter.

Beträffande skattens afkastning hade med tillämpning af kommitterades ofvan omförmälda beräkning Kungl. Maj:t ansett densamma kunna upptagas till ett belopp af 1,524,000 kronor. Med hänsyn därtill, att på grund af den ganska betydliga prishöjning å denna vara, som i följd af afgiften komme att inträda, någon minskning i konsumtionen därpå syn-

tes kunna förväntas, ansåg 1903 års Riksdags bevillningsutskott nämnda inkomstitel böra upptagas med ett något mindre belopp än Kungl. Maj:t föreslagit och hemställde, att densamma måtte beräknas till 1,300,000 kronor; och blef denna hemställan af Riksdagen bifallen.

Förordning i ämnet utfärdades den 22 maj 1903 och skulle i enlighet med Riksdagens beslut gälla från och med den 1 januari 1904 tills vidare, dock ej längre än till utgången af år 1905, såframt ej annorlunda blefve i grundlagsenlig ordning bestämdt. Med afseende därå, att den sålunda antagna förordningen skulle upphöra att gälla med utgången af år 1905 och då den inkomst, som kunde beredas statsverket genom en särskild beskattning af punsch, ansågs vara fortfarande behöflig, förelades 1905 års lagtima Riksdag förnyadt förslag angående en särskild stämpelafgift för punsch, i allt väsentligt öfverensstämmande med då gällande förordning i ämnet. Särskildt framhölls af dåvarande chefen för finansdepartementet, att han icke funnit anledning till någon rubbning i grunderna för skattens utgörande eller i den fastställda skattesatsen och hvad beträffade tiden för förordningens giltighet hade departementschefen ansett anledning icke längre föreligga till en begränsning i berörda afseende, på sätt förut varit fallet.

Det sålunda framlagda förslaget blef sedermera — med en viss mindre redaktionsförändring — af Riksdagen antaget, hvarefter ny förordning i ämnet utfärdades den 19 maj 1905, hvilken förordning trädde i kraft den 1 januari 1906.

Bland de åtgärder, som borde ifrågakomma för att tillgodose det nu föreliggande behovet af ökade statsinkomster, har, enligt hvad af propositionen angående statsverkets tillstånd och behof inhämtas, Kungl. Maj:t ansett sig böra föreslå en höjning af punschskatten med 50 procent eller från 60 öre till 90 öre för hvarje liter, i anslutning hvartill Kungl. Maj:t framlagt här ofvan intagna förslag till förändrade bestämmelser i ämnet. I sammanhang med den sålunda ifrågasatta höjningen af punschskatten har Kungl. Maj:t ansett nödigt föreslå dels införande af en särskild beskattning äfven å arrak och rom, af hvilka ämnen jämte socker och vatten punsch i allmänhet beredes, dels ock viss ändring af gällande tullsats i vissa fall å förstnämnda två artiklar. Till dessa senare förslag återkommer utskottet här nedan.

Hvad då först angår frågan om höjning af punschskatten i syfte att bereda staten ökade inkomster, vill bevillningsutskottet till en början eriura, att Riksdagen redan beslutat icke alldeles oväsentliga nedsättningar i vissa delar af hvad Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen äskat. Behovet

af den föreslagna skatteförhöjningen framträder under sådana förhållanden mindre starkt än i Kungl. Maj:ts finansplan. Men äfven frånsedt denna synpunkt, hvilken icke lärer kunna fullt bedömas, förrän utgifterna för nästkommande års statsregleringsperiod blifvit slutligen fastställda, har utskottet i allt fall icke funnit sig kunna förorda Kungl. Maj:ts nu ifrågavarande förslag.

I det anförande till statsrådsprotokollet, som åtföljer den till innevarande års Riksdag aflåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof, yttrar föredragande departementschefen rörande den ifrågasatta höjningen af punschskatten, att en dylik höjning syntes icke kunna sägas vara någon för den stora allmänheten tyngande beskattning, helst ju nämnda vara hufvudsakligen förtärdes af personer, tillhörande de förmögna samhällsklasserna, och i allt fall vore att betrakta såsom en öfverflödsvara.

Det kan visserligen icke förnekas och har äfven tillförne framhållits, att punsch, hvilken dryck otvifvelaktigt är att räkna såsom en lyxartikel, följaktligen är ett mycket lämpligt föremål för beskattning. Men redan den nu bestämda afgiften torde få anses vara synnerligen hög i förhållande till varans värde; och det må icke förglömmas, att, frånsedt denna stämpelafgift, punschen redan i och för sig är ganska drygt beskattad, ty dels utgår för densamma utminuteringsafgift och dels drabbas de i varan ingående ingredienserna socker och arrak eller rom af särskild beskattning i form af tull eller tillverkningsafgift. Skulle nu ifrågavarande stämpelafgift höjas med 50 procent, lärer man med tämlig visshet kunna antaga, att konsumtionen af punsch skulle komma att ej obetydligt sjunka. Statens inkomster af den höjda punschskatten blefve kanske då ej mycket större än af den nuvarande, och nykterhetssträfvandena inom landet kunde icke hafva någon vinst af att andra mera sprithaltiga drycker i vida kretsar trädde i stället för punschen.

Det må vidare icke förgätas, att den ifrågavarande beskattningsmetoden är jämförelsevis ny för vårt land, i det att den tillämpats endast något öfver två år. Och hvad för öfrigt angår den hittills vunna afkastningen af denna skatt, har densamma enligt uppgift från statskontoret under åren 1904 och 1905 utgjort, i jämnt krontal räknadt, det förra året 1,296,553 kronor och det senare 1,292,281 kronor. Utskottet vill i detta sammanhang framhålla hvad redan förut blifvit nämndt eller hurusom i det för 1903 års Riksdag framlagda förslaget till riksstat inkomsten af denna skattetitel upptagits till ett belopp af 1,524,000 kronor, men att Riksdagen

med hänsyn till en väntad minskning i konsumtionen nedsatte omförmälda belopp till det nuvarande 1,300,000 kronor. Och äfven om skatten gifvit i det allra närmaste hvad som sålunda beräknats, får man dock icke bortse därifrån, att den beräknade siffran ännu icke blifvit uppnådd och att det senast förflutna året snarare visat någon minskning i inkomsterna.

Under sådana förhållanden har bevillningsutskottet därför icke ansett sig böra för närvarande föreslå någon höjning af den ifrågavarande afgiften, utan funnit densamma böra bibehållas vid sitt nuvarande belopp.

Vidkommande härefter Kungl. Maj:ts förslag, i hvad detsamma afser införande af en särskild beskattning äfven å arrak och rom, framgår af ofvanintagna statsrådsprotokoll, att denna fråga står i det samband med den föreslagna höjningen af punschskatten, att det senare förslaget utgör en förutsättning för det förra. Såsom af chefen för finansdepartementet framhålles, lär förhållandet vara, att hembrygd af punsch hittills icke förekommit i någon större omfattning. Följaktligen kan den här föreslagna afgiften icke anses påkallad för att göra den nuvarande punschskatten effektiv; och för öfrigt skulle en dylik beskattning icke heller komma att fullt motsvara syftet därmed, då, såsom af de ofvan anförda siffrorna synes framgå, för tillverkning af punsch användas äfven andra spritdrycker än arrak och rom. På grund häraf och då utskottet af ofvan anförda skäl funnit sig böra afstyrka bifall till den ifrågasatta höjningen af punschskatten, har utskottet jämväl ansett sig böra afstyrka bifall till förslaget i denna del likasom ock följaktligen till propositionen om ändring af gällande tullsats i vissa fall å arrak och rom.

Här ofvan intagna, af Kungl. Maj:t framlagda författningsförslag är — med undantag för de af bestämmelsen om förhöjning af punschskatten samt införande af särskild beskattning äfven å arrak och rom betingade förändringar — i allt väsentligt öfverensstämmande med nu gällande förordning i ämnet, dock att i 5 § 2 mom. intagits en bestämmelse, att punschstämpel skall, till skydd för densamma, täckas, på butelj, krus och damejeanne med en kapsyl af stanniol samt på ankare och fat med en plåt af lämplig metall.

På de i statsrådsprotokollet härom anförda skäl har utskottet ansett lämpligt föreslå, att berörda bestämmelse införes i nu gällande förordning och att i öfverensstämmelse därmed 5 § 2 mom. i sistnämnda förordning erhåller den förändrade lydelse, som i nu föreliggande proposition blifvit af Kungl. Maj:t föreslagen.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, hemställer bevillningsutskottet:

1:o) att Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition n:o 68 med förslag till förordning angående en särskild stämpelafgift för försäljning af punsch, arrak och rom icke måtte af Riksdagen bifallas;

2:o) att Riksdagen, i anledning af ett i nyssnämnda proposition framställt förslag, ville besluta, att 5 § 2 mom. i nu gällande förordning angående en särskild stämpelafgift för försäljning af punsch skall erhålla följande förändrade lydelse:

2 mom. Punschstämpel skall, till skydd för densamma, täckas, på butelj, krus och damejeanne med en kapsyl af stanniol samt på ankare och fat med en plåt af lämplig metall. I såväl kapsyl som plåt skall finnas ett cirkelrundt hål, så stort och afpassadt, att inom dess omkrets stämpelns valörbeteckning kan framträda, och må kapsylen eller plåten ej sträcka sig så långt öfver stämpelns öfriga delar, att å de enkla stämplarna de å flikarna befintliga vapen eller å dubbelstämplarna ordningsnumren skylas; samt

3:o) att, vid bifall till hvad utskottet under 1:o) här ofvan hemställt, Kungl. Maj:ts proposition n:o 69 med förslag till ändring af gällande tullsats i vissa fall å arrak och rom icke heller måtte vinna Riksdagens bifall.

Beträffande storleken af den här ifrågavarande skatten, som under förutsättning af bifall till Kungl. Maj:ts här ofvan intagna förslag i ämnet af chefen för finansdepartementet beräknats till 1,800,000 kronor, kommer utskottet att framdeles afgifva utlåtande; hvilket utskottet får för Riksdagen

4:o) anmäla.

Stockholm den 26 mars 1906.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.

Reservation

af herr *Cavalli*, med hvilken instämt herrar *O. A. Ericsson*, *G. Jansson*, *Almqvist*, *K. G. Karlsson*, *Branting*, *S. Söderberg* och *A. P. Gustafsson*, och hvilken anförde:

»Med bevillningsutskottet ense i fråga om bibehållande af beloppet af den för närvarande utgående stämpelafgiften för försäljning af punsch, är jag däremot af en från utskottet afvikande mening rörande behovet och lämpligheten af en särskild beskattning å arrak och rom.

I det till Kungl. Maj:ts propositioner i ämnet hörande statsrådsprotokollet anföres, bland annat, hurusom det redan nu icke så sällan torde förekomma, att enskilde till undvikande af punschskatten förskaffa sig sitt behof af punsch medelst hembrygd, men att detta hittills icke torde äga rum i sådan utsträckning, att statens intresse däraf i någon mera afsevärd mån beröres.

Såvidt af tillgängliga uppgifter framgår, synes emellertid hembrygdens betydelse för statskassan såsom inkomstminskande faktor ingalunda, ens vid nu gällande skattesats af 60 öre för liter, böra lämnas ur räkningen. Enligt ingångna samstämmiga upplysningar från åtskilliga vinhandelsfirmor i landet har nämligen afsättningen af arrak till enskilda personer under åren 1904 och 1905 varit stadd i konstant ökning. Detta förhållande, sammanställt med den omständighet att punschskatten nämnda år inbringat resp. 1,296,553 och 1,292,281 kronor samt sålunda understigit den för hvartera af åren till 1,300,000 kronor beräknade afkastningen af skatten, synes gifva stöd åt den af 1903 års bevillningsutskott uttalade farhåga, att vid en stämpelafgift af 60 öre för liter den beräknade skatteinkomsten säkerligen icke skulle uppnås till följd af hembrygd i stor utsträckning.

Såsom korrektiv häremot finner jag det erforderligt, att, i anslutning till hvad Kungl. Maj:t föreslagit vid den ifrågakämda höjningen af punschstämpeln till 90 öre, för arrak och rom stadgas en stämpelafgift — eller tullförhöjning, där denna skulle träda i stället för stämpelafgiften — till samma belopp som den af utskottet för punsch föreslagna stämpel eller 60 öre för liter.

Oafsedt den direkta, kanske mindre afsevärda inkomsten af en dylik stämpelafgift och tullförhöjning skulle på detta sätt otvifvelaktigt blifva

afhjälpt den bristande effektivitet, som måste anses för närvarande vidlåda gällande stämpelavgift för punsch.

Det mest betydelsefulla i detta mitt förslag är emellertid, att genom detsamma lärers vinnas ytterligare den fördel, att punschskattens afkastningsförmåga höjes. I detta sammanhang bör nämligen erinras, att den hittills till 1,300,000 kronor per år beräknade afkastningen af punschskatten är betydligt lägre än det belopp af 1,524,000 kronor, hvartill Kungl. Maj:t, då förslaget om införande af ifrågavarande stämpelavgift år 1903 första gången förelades Riksdagen, beräknat och i förslaget till rikstat för år 1904 upptagit denna skatt. Till grund för sistnämnda beräkning låg det medeltal liter punsch, som inom landet afytttrats under femårsperioden 1896—1900 eller 2,600,000 liter, till hvilken siffra konsumtionen med all sannolikhet äfven nu uppgår, ehuru skatt synes träffa endast omkring 2,160,000 liter af årskonsumtionen.

Det lärers utan öfverdrift kunna antagas, att en på sätt jag föreslagit systematiskt utvecklade och kompletterade punschskatt med bibehållande af nuvarande skattefot kommer att gifva statsverket en intäkt, öfverstigande hvad ifrågavarande skattekölla hittills lämnat. I det af mig sålunda påvisade förhållandet att punschskatten bör kunna i högre grad än för närvarande statsfinansiellt utnyttjas, utan att skattesatsen behöfver ökas, anser jag mig hafva funnit ytterligare skäl för införandet af en särskild skatt å arrak och rom, att utgå vid införsel från utrikes ort af dylik vara i kolli, innehållande mindre än 250 liter, likasom ock vid försäljning — som ej sker till förtäring på stället — af arrak och rom i mindre myckenhet än 250 liter.

De af Kungl. Maj:t framlagda förslagen till förordning angående en särskild stämpelavgift för försäljning af punsch, arrak och rom samt till ändrad lydelse af tulltaxans bestämmelser angående brännvin och sprit äro för genomförande af mitt förslag användbara, i det att i det förra författningsförslaget endast behöfvas några få, af olikheten i skattesats betingade ändringar i 1 § 1 och 2 mom., 4 § och öfvergångsstadgandena. I Kungl. Maj:ts förslag till ifrågavarande tulltaxebestämmelser erfordras ej heller annan förändring än att till följd af berörda olikhet beloppet af den särskilda införselavgiften å arrak och rom sättes till 75 öre i stället för 1 krona 5 öre per liter. För öfversiktighetens skull äro det af Kungl. Maj:t framlagda och det af mig nu förordade författningsförslaget härefter i skiljaktiga delar ställda jämsides.

På grund af hvad sålunda anförts, hemställer jag,

1:o) att Riksdagen måtte antaga det härefter fogade »reservanternas förslag till förordning angående en särskild stämpelafgift för försäljning af punsch, arrak och rom» (Bil. A.); och

2:o) att Riksdagen, under förutsättning af bifall till det under 1:o) omförmälda författningsförslag, ville besluta,

dels att de i gällande tulltaxa förekommande bestämmelser angående brännvin och sprit skola erhålla följande förändrade lydelse:

		Kvantitet för tull- beräkningen	Tullsats	
			kronor	öre
<i>Brännvin och Sprit:</i>				
på fat, större eller mindre:				
68.	af säd, potatis eller andra jordfrukter ...	1 liter af 50 procents alkohol- halt vid + 15° C.	1	—
69.	af ris (arrak).....	dito	1	—
70.	af socker (rom)	dito	1	—
71.	af vindrufvor (konjak)	dito	1	—
72.	andra slag	dito	1	—
73.	på andra kärl: alla slag	1 liter utan afseende på alkoholhalten.	1	85
<p><i>Anm. 1.</i> Vid förtullning af brännvin och sprit i kולי, innehållande mindre än 250 liter, enligt de här ofvan för tullberäkning bestämda grunder, skall tullafgiften förhöjas, om varan är beredd af ris (arrak) eller af socker (rom), med 75 öre per liter, men eljest med 15 öre per liter.</p> <p><i>Anm. 2.</i> Brännvin och sprit af annan alkoholhalt än den här ofvan angifna reduceras till normalstyrka, eller 50 procent, på sätt därom är särskildt föreskrifvet.</p> <p><i>Anm. 3.</i> Finnes varan vara försatt med socker eller annat främmande ämne, hvarigenom alkoholhalten angifves oriktigt å profvaren, erlægges tull såsom för Likör.</p>				

dels ock att den sålunda förändrade lydelsen af nyssnämnda bestämmelser skall träda i kraft från och med dag, som Kungl. Maj:t bestämmer.»

Bil. A.

Kungl. Maj:ts förslag

till

Förordning angående en särskild stämpelafgift för försäljning af
punsch, arrak och rom.

Reservanternas förslag

till

Med upphäfvande af förordningen den 19 maj 1905 angående en
särskild stämpelafgift för punsch, förordnas som följer.

1. §

1. För punsch, som säljes till förtäring på stället, så ock för punsch, som eljest inom riket säljes till annan än den, som innehar rättighet till *minuthandel med eller utskänkning af* brännvin, skall, i den ordning nedan sägs, erläggas en särskild afgift, beräknad efter *nittio* öre för hvarje liter.

2. Enahanda afgift skall erläggas för arrak eller rom, som inom riket, annorledes än till förtäring på stället, säljes i mindre myckenhet än tvåhundrafemtio liter till annan än den, som innehar rättighet till *minuthandel med eller utskänkning af* brännvin.

3. För punsch, arrak eller rom, som ur riket utföres, skall nu stadgad afgift ej utgöras.

2 §.

Punsch, arrak eller rom, därför jämligt 1 § afgift skall utgå, må icke säljas annat än i slutet kärl; och må vid försäljningen icke användas andra kärl än

dels *buteljer* om en sjättedels, en tredjedels, en half, två tredjedels eller en liters rymd,

1 §.

1. För punsch, som säljes till förtäring på stället, så ock för punsch, som eljest inom riket säljes till annan än den, som innehar rättighet till *detaljhandel med* brännvin, skall, i den ordning nedan sägs, erläggas en särskild afgift, beräknad efter *sextio* öre för hvarje liter.

2. Enahanda afgift skall erläggas för arrak eller rom, som inom riket, annorledes än till förtäring på stället, säljes i mindre myckenhet än tvåhundrafemtio liter till annan än den, som innehar rättighet till *detaljhandel med* brännvin.

*Kungl. Maj:ts förslag.**Reservanternas förslag.*

dels *krus* eller s. k. *damejeanner* om tre, fem eller tio liters rymd och dels *ankare* och *fat* om tio, tjugu, fyrtio eller femtio liters rymd. Vid bestämmande af kärlets rymd må afseende ej fästas därvid, att rymden öfver- eller understiger måttet:

för *butelj* om en sjättedels, en tredjedels eller en half liter med intill två centiliter,

för *butelj* om två tredjedels eller en liter med intill fem centiliter, för *krus* eller *damejeanner* med intill tio centiliter och för *ankare* eller *fat* med bråkdel af en liter.

3 §.

1. Hvarje kärl, innehållande punsch, arrak eller rom, för hvilken enligt 1 § afgift bör erläggas, skall, då varan utlämnas, vara försedt med belägningsstämpel (punschstämpel) å det belopp, som efter kärlets rymd svarar mot den i nämnda § angifna afgift.

2. Vid försäljning af punsch till förtäring på stället må kärlet ej öppnas eller den därå anbringade stämpel rubbas, förrän kärlet blifvit till köparen öfverlämnadt.

4 §.

Punschstämplar skola vara att tillgå af följande slag, nämligen

a) för buteljer, krus och damejeanner afsedda enkla stämplat å 15, 30, 45, 60 och 90 öre samt 2,70, 4,50 och 9 kronor;

b) för ankare och fat afsedda dubbelstämplar å 9, 18, 36 och 45 kronor; skolande de bägge delar, hvaraf hvarje dubbelstämpel består, hafva sins emellan olika bredd och vara märkta med ett och samma ordningsnummer.

4 §.

Punschstämplar skola vara att tillgå af följande slag, nämligen

a) för buteljer, krus och damejeanner afsedda enkla stämplat å 10, 20, 30, 40 och 60 öre samt 1,80, 3 och 6 kronor;

b) för ankare och fat afsedda dubbelstämplar å 6, 12, 24 och 30 kronor; skolande de bägge delar, hvaraf hvarje dubbelstämpel består, vara märkta med ett och samma ordningsnummer.

5 §.

1. Punschstämpel skall fästas å kärlet med hela den limmade sidan.

På butelj, krus och damejeanne skall stämpel så anbringas, att den å stämpelns midt befintliga valörbeteckningen kommer midt öfver korken, och flikarna nedvikas efter kärlets hals.

På ankare och fat skall den bredare stämpeldelen anbringas öfver sprundet, den smalare öfver tapphållet, och detta så, att den bredare stämpeldelens valörbeteckning kommer midt öfver sprundet och den smalares midt öfver tapphållet, samt att flikarna å bägge stämpeldelarna sträckas rätt ut åt sidorna. Stämpeldelar med olika ordningsnummer få icke fästas på ett och samma kärl.

2. Punschstämpel skall, till skydd för densamma, täckas, på butelj, krus och damejeanne med en kapsyl af stanniol samt på ankare och fat med en plåt af lämplig metall. I såväl kapsyl som plåt skall finnas ett cirkelrundt hål, så stort och afpassadt, att inom dess omkrets stämpelns valörbeteckning kan framtråda, och må kapsylen eller plåten ej sträcka sig så långt öfver stämpelns öfriga delar, att å de enkla stämplarna de å flikarna befintliga vapen eller å dubbelstämplarna ordningsnumren skylas.

3. Ansvarigheten för iakttagandet af föreskrifterna i denna § åligger den, som försäljer punsch, arrak eller rom under sådana omständigheter, att kärlet, hvori varan inneslutes, skall vara åsatt stämpel.

6 §.

Statskontoret skall i Stockholm genom därtill antagna försäljningsmän och i länen genom Konungens befallningshafvande låta tillhandahålla punschstämplar; åliggande Konungens befallningshafvande att för stämplarnas tillhandahållande förordna försäljningsmän för hvarje stad äfvensom, till erforderligt antal, för landet.

Den myndighet, som förordnat försäljningsman, äger, när så skäligt pröfvas, entlediga honom. Däröfver må klagan ej föras.

7 §.

Försäljningsman vare skyldig att för sin uppbörd ställa behörigen godkänd borgen eller ock nedsätta obligationer i enlighet med därom

gällande föreskrifter; ägande försäljningsman att efter rekvisition hos den myndighet, som förordnat honom, få stämplars sig tillställda inom det belopp, för hvilket säkerhet sålunda blifvit ställd.

För stad förordnad försäljningsman åligger att hafva den till försäljningen afsedda lägenhet för allmänheten tillgänglig hvarje söckendag å tid, som bestämmes af den myndighet, som förordnat försäljningsmannen.

8 §.

Beträffande uppbörd och redovisning för punschstämplar skall i tillämpliga delar iakttagas hvad som finnes föreskrivet i förordningen angående stämpelafgiften, dock att försäljningsman i redovisning för punschstämplar icke äger att såsom ersättning för besvär och kostnader räkna sig till godo mer än en procent af det belopp, för hvilket punschstämplar under året försålts.

9 §.

Har, sedan punschstämpel anbragts å kärlet på sätt i 5 § sägs, kärlet blifvit förstördt eller skadadt, så att varan gått förlorad eller undergått sådan förändring, att den icke kan till försäljning användas, eller har af annan orsak varan förstörts eller förändrats såsom nu är sagdt, då må, därest med intyg, i stad af borgmästare, polismästare, notarius publicus eller stadsfiskal och å landet af kronofogde eller länsman, styrkes, ej mindre att nu nämndt förhållande inträffat, än ock att betryggande åtgärd vidtagits till förhindrande af stämpelns vidare användning för sitt ändamål, statskontoret eller i landsorten Konungens befallningshafvande på ansökning medgifva restitution af stämpelafgiften.

10 §.

1. Förbrytelse mot 3 § 1 mom. straffes med böter från och med 100 kronor till och med 500 kronor eller, där synnerligen förmildrande omständigheter förekomma, med böter från och med 10 kronor till och med 100 kronor; och vare den skyldige tillika pliktig erlägga afgift enligt 1 § för det försålda.

2. Öfverträdelse af bestämmelserna i 2 §, 3 § 2 mom. eller 5 § 1 eller 2 mom. straffes med böter från och med 5 kronor till och med 100

*Kungl. Maj:ts förslag.**Reservanternas förslag.*

kronor; dock att, därest genom öfverträdelsen stämpelafgift undandragits statsverket, öfverträdelsen skall anses efter hvad i 1 mom. af denna § är stadgad.

3. Husbonde ansvarar för förbrytelse, som, med hans vetskap, mot denna förordning begås af hans hustru, husfolk eller i hans arbete antagen person, likasom vore förbrytelsen af husbonden själf gjord.

4. Af böter, som enligt denna förordning ådömas, tillfaller hälften åklagaren och hälften kronan. Finnes särskild angifvare, tage han hälften af åklagarens andel.

5. Vid bristande tillgång förvandlas böterna enligt allmän strafflag.

*Öfvergångsstadganden.**Öfvergångsstadgande.*

Denna förordning träder i kraft från och med den dag, som Konungen bestämmer; dock att hvad i 5 § 2 mom. är föreskrifvet ej må träda i tillämpning förr än den 1 januari 1907, intill hvilken tid 5 § 2 mom. i förordningen den 19 maj 1905 angående en särskild stämpelafgift för försäljning af punsch fortfarande skall gälla.

Obegagnad punschstämpel af slag, som, efter det denna förordning trädit i kraft, ej vidare för sitt ändamål kommer till användning, må lämnas i likvid vid inköp af nya punschstämpelar.

Har vid den tid, då denna förordning träder i kraft, å kärl, innehållande punsch, redan anbragts punschstämpel till lägre belopp än det, hvar med stämpelafgift enligt föreskrifterna i denna förordning skall vid försälj-

Denna förordning träder i kraft från och med dag, som Konungen bestämmer; dock att hvad i 5 § 2 mom. är föreskrifvet ej må träda i tillämpning förr än den 1 januari 1907, intill hvilken tid 5 § 2 mom. i förordningen den 19 maj 1905 angående en särskild stämpelafgift för försäljning af punsch fortfarande skall gälla.

ning af punschen erläggas, skall, innan kärlet till köpare utlämnas, detta förses med ytterligare punschstämpel eller punschstämpel till sådant belopp, att kärlet blir stämpelbelagdt i enlighet med hvad i denna förordning är stadgadt; skolande för sådant ändamål enkla punschstämpel å 5 öre vara att hos vederbörande försäljningsmän tillgå; och må för samma ändamål obegagnad punschstämpel af annan valör än i 4 § finnas omförmäld användas, äfvensom. i händelse för behörig stämpelbeläggning af ankare eller fat erfordras tillägsstämpel å 3 kronor, därtill brukas enkel punschstämpel. hvilken i sådant fall skall anbringas öfver sprundet.

Åsättande af tillägsstämpel, hvarom här är fråga, skall ske på sådant sätt, att valörbeteckningen å stämpel, som förut å kärlet finnes anbragt, ej döljes.

Därjämte hafva nedannämnde herrar ledamöter i utskottet begärt få antecknadt, att de icke deltagit, herrar *Tillberg* och *Höjer* i utskottets beslut i detta ärende samt herr *J. Bromée* i justeringen af detta betänkande.